

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12 ΙΟΥΝΙΟΥ 2023

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΠΛΗΡ/ΚΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΟΜΑΔΑ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ
«ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»

ΘΕΜΑ Α

A1.

- α. **Λάθος**
- β. **Σωστό**
- γ. **Σωστό**
- δ. **Λάθος**
- ε. **Σωστό**

A2. γ.

A3. β.

ΘΕΜΑ Β

B1.

- α. Ο Κρατικός Προϋπολογισμός είναι ένας λογαριασμός που περιέχει όλες τις δαπάνες που προβλέπεται να γίνουν από το Κράτος μέσα σε ένα έτος και όλα τα έσοδα που προβλέπεται να εισπράξει το Κράτος κατά το ίδιο έτος. Ο κρατικός προϋπολογισμός δείχνει με μεγάλη λεπτομέρεια τον τρόπο με τον οποίο κατανέμονται οι δημόσιες δαπάνες στους διάφορους τομείς της οικονομίας καθώς επίσης τις πηγές από τις οποίες εισρέουν τα έσοδα προς το Δημόσιο. Η κατανομή των δημόσιων δαπανών και η επιβολή φόρων δείχνει και την οικονομική πολιτική που ακολουθεί η Κυβέρνηση, γι' αυτό και ο κρατικός προϋπολογισμός είναι μια περιεκτική και σύντομη έκφραση της ασκούμενης οικονομικής πολιτικής.

- β. ο κρατικός προϋπολογισμός συντάσσεται από το Υπουργείο των Οικονομικών με βάση την κυβερνητική πολιτική και τους στόχους που θέτει η κυβέρνηση. Στη συνέχεια ο προϋπολογισμός κατατίθεται στη Βουλή για να ψηφιστεί. Μετά την ψήφισή του οι αρμόδιοι φορείς (υπουργεία κτλ.) προβαίνουν στην υλοποίησή του.
- γ. Υπάρχει μια γενική, αλλά εσφαλμένη εντύπωση ότι ο κρατικός προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος, δηλ. τα έσοδα να είναι ίσα με τις δαπάνες σε κάθε χρονική περίοδο. Η άποψη αυτή είναι εσφαλμένη. Καμία οικονομική λογική δεν υπαγορεύει εξίσωση δαπανών και εσόδων. Ο προϋπολογισμός του Κράτους μπορεί να είναι πλεονασματικός, δηλ. τα έσοδα να υπερβαίνουν τις δαπάνες, ή ελλειμματικός, δηλ. οι δαπάνες να υπερβαίνουν τα έσοδα. Φυσικά, μπορεί να είναι ισοσκελισμένος.
- δ. Η κατάσταση του προϋπολογισμού θα εξαρτηθεί από τη γενική οικονομική συγκυρία και από την οικονομική πολιτική που η κυβέρνηση θέλει να εφαρμόσει. Αν η οικονομία βρίσκεται σε ύφεση και η ανεργία είναι αυξημένη, τότε ο προϋπολογισμός πρέπει να είναι ελλειμματικός, γιατί η διαρροή δαπάνης που γίνεται με την επιβολή φόρων και που τείνει να μειώσει το εθνικό εισόδημα πρέπει να αντισταθμιστεί με τη δημιουργία μεγαλύτερης δαπάνης από το κράτος μέσω των δημοσίων δαπανών (π.χ. για επενδύσεις), ώστε το εισόδημα να αυξηθεί και να αποφευχθεί, όσο γίνεται, η ύφεση. Αντίθετα, σε περιόδους μεγάλης απασχόλησης και αυξανόμενων τιμών, ο προϋπολογισμός πρέπει να είναι πλεονασματικός, για να μειωθούν οι πληθωριστικές τάσεις. Σε πολλές περιπτώσεις η μείωση δαπανών, λόγω της φύσης τους, όπως, για παράδειγμα, οι δαπάνες για την παιδεία ή την εθνική άμυνα, είναι δύσκολη. Σ' αυτήν την περίπτωση η πλεονασματικότητα του προϋπολογισμού πρέπει να προέλθει από αύξηση των εσόδων

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

Έτος 2000

$$\text{ΑΕΠ}_{2000} \text{ σε τρέχουσες τιμές} = P \cdot Q = 20 \cdot 5.000 = 100.000$$

$$\text{κατά κεφαλήν πραγματικό ΑΕΠ}_{2000} = \frac{\text{πραγματικό ΑΕΠ}_{2000}}{\text{πληθυσμός}} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow 1.000 = \frac{100.000}{\text{πληθυσμός}} \Rightarrow \text{πληθυσμός} = 100$$

Έτος 2001

$$\text{Ρυθμός πληθωρισμού}_{2001} = \frac{\Delta T \text{ τρέχοντος έτους} - \Delta T \text{ προηγούμενου έτους}}{\Delta T \text{ προηγούμενου έτους}} \cdot 100 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow 20 = \frac{\Delta T_{2001} - 100}{100} \Rightarrow \Delta T_{2001} = 120$$

$$P_{2001} = P_{2000} + \frac{20}{100} P_{2000} = 20 + \frac{20}{100} \cdot 20 = 24$$

$$\text{ΑΕΠ}_{2001} \text{ σε τρέχουσες τιμές} = P \cdot Q \Rightarrow 132.000 = 24 \cdot Q \Rightarrow Q = 5.500$$

$$\text{ΑΕΠ}_{2001} \text{ σε σταθερές τιμές}_{2000} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{2001} \text{ σε τρέχουσες τιμές}}{\Delta T_{2001EB2000}} \cdot 100 \Rightarrow \frac{132.000}{120} = 110.000$$

$$\text{κατά κεφαλήν πραγματικό ΑΕΠ}_{2001} = \frac{\text{πραγματικό ΑΕΠ}_{2001}}{\text{πληθυσμός}} = \frac{110.000}{110} = 1.000$$

Έτος 2002

$$\text{ΑΕΠ}_{2002} \text{ σε σταθερές τιμές}_{2000} = P_{EB} \cdot Q_{\text{τρέχον}} \Rightarrow 120.000 = 20 \cdot Q_{2002} \Rightarrow Q_{2002} = 6.000$$

$$\text{ΑΕΠ}_{2002} \text{ σε τρέχουσες τιμές} = P \cdot Q = 32 \cdot 6.000 = 192.000$$

$$\Delta T_{2002EB2000} = \frac{P \text{ τρέχοντος έτους}}{P \text{ έτους βάσης}} \cdot 100 = \frac{32}{20} \cdot 100 = 160$$

$$\text{κατά κεφαλήν πραγματικό ΑΕΠ}_{2002} = \frac{\text{πραγματικό ΑΕΠ}_{2001}}{\text{πληθυσμός}} = \frac{120.000}{120} = 1.000$$

	Έτος 2000	Έτος 2001	Έτος 2002
Τιμή (σε ευρώ)	20	24	32
Ποσότητα (σε μονάδες)	5.000	5.500	6.000
Α.Ε.Π.* σε τρέχουσες τιμές (σε ευρώ)	100.000	132.000	192.000
Δείκτης τιμών (%)	100	120	160
Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε ευρώ)	100.000	110.000	120.000
Κατά Κεφαλήν Πραγματικό Α.Ε. Π. (σε ευρώ)	1.000	1.000	1.000
Πληθυσμός (αριθμός ατόμων)	100	110	120

*Α.Ε.Π.: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

- Γ2.** Οι μεταβολές του ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές οφείλονται τόσο στις μεταβολές της τιμής όσο και στις μεταβολές της παραγωγής. Ενώ οι μεταβολές του πραγματικού ΑΕΠ οφείλονται αποκλειστικά στις μεταβολές της παραγωγής, επομένως:

$$2000-2001: \Delta \text{ονομαστικό ΑΕΠ} = 132.000 - 100.000 = 32.000$$

$$\Delta \text{πραγματικό ΑΕΠ} = 110.000 - 100.000 = 10.000$$

Επομένως από τις 32.000 ευρώ που αυξήθηκε το ονομαστικό ΑΕΠ οι 10.000 οφείλονται στη μεταβολή της παραγόμενης ποσότητας και οι υπόλοιπες 22.000 οφείλονται στη μεταβολή της τιμής.

Γ3. $ΑΕΠ_{2001}$ σε σταθερές τιμές $_{2002} = P_{ΕΒ} \cdot Q_{τρέχον} = 132 \cdot 5.500 = 176.000$

$ΑΕΠ_{2002}$ σε σταθερές τιμές $_{2002} = ΑΕΠ_{2002}$ σε σταθερές τιμές $= 192.000$

$$2000-2001: \Delta_{\text{πραγματικό ΑΕΠ}\%} = \frac{\text{πραγματικό ΑΕΠ}_{2002} - \text{πραγματικό ΑΕΠ}_{2001}}{\text{πραγματικό ΑΕΠ}_{2001}} \cdot 100 =$$

$$= \frac{192.000 - 176.000}{176.000} \cdot 100 \approx 9\%$$

Γ4. Το κατά κεφαλήν πραγματικό ΑΕΠ παρέμεινε σταθερό σε όλες τις χρονιές, επομένως, το βιοτικό επίπεδο της χώρας δε μεταβλήθηκε.

Γ5. Εισροή εισοδήματος από το εξωτερικό $= 6.000 + \frac{30}{100} \cdot 6.000 = 7.800$

Καθαρό Εισόδημα από το εξωτερικό = Εισροές εισοδημάτων από το εξωτερικό - εκροές εισοδημάτων προς το εξωτερικό $= 7.800 - 6.000 = 1.800$

$Α.ΕΘΠ_{2002} = ΑΕΠ + \text{καθαρό εισόδημα από το εξωτερικό} = 192.000 + 1.800 = 193.800$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Ο λόγος που μεταβλήθηκε το σημείο ισορροπίας είναι η μεταβολή της τεχνολογίας που αποτελεί προσδιοριστικό παράγοντα της προσφοράς. Επομένως, τα 2 σημεία ισορροπίας ανήκουν σε διαφορετικές καμπύλες προσφοράς αλλά στην ίδια καμπύλη ζήτησης.

$QD = \alpha + \beta P$

$$\begin{cases} 120 = \alpha + \beta \cdot 10^{①} \\ 80 = \alpha + \beta \cdot 20^{②} \end{cases} \ominus$$

$$40 = -10\beta \Rightarrow \beta = -4^{③}$$

① $\Rightarrow 120 = \alpha + (-4) \cdot 10 \Rightarrow 120 = \alpha - 40 \Rightarrow \alpha = 160$

Επομένως $QD = 160 - 4P$

$$\text{Για } P_A=15: Q_{DA}=160-4 \cdot 15=160-60=100$$

$$\text{Για } P_A=15: \text{Έλλειμμα} = 60 \Rightarrow Q_D - Q_{S2A} = 60 \Rightarrow 100 - Q_{S2A} = 60 \Rightarrow Q_{S2A} = 40$$

Επομένως: για τη νέα γραμμική συνάρτηση προσφοράς έχουμε τα παρακάτω σημεία:

P	Q_{S2}
20	80
15	40

$$Q_S = \gamma + \delta P$$

$$\begin{cases} 80 = \gamma + \delta \cdot 20^{\textcircled{1}} \\ 40 = \gamma + \delta \cdot 15^{\textcircled{2}} \end{cases} \ominus$$
$$40 = 5\delta \Rightarrow \delta = 8^{\textcircled{3}}$$

$$\textcircled{1} \Rightarrow 80 = \gamma + 8 \cdot 20 \Rightarrow 80 = \gamma + 160 \Rightarrow \gamma = -80$$

$$\text{Άρα } Q_{S2} = -80 + 8P$$

Αφού έχουμε παράλληλη μετατόπιση προσφοράς το δ θα παραμείνει σταθερό. Επομένως η Q_{S1} θα είναι της μορφής $Q_{S1} = \gamma + 8P$ και χρησιμοποιώντας το αρχικό σημείο ισορροπίας που βρίσκεται στην S_1 θα γίνει:

$$120 = \gamma + 8 \cdot 10 \Rightarrow 120 = \gamma + 80 \Rightarrow \gamma = 40$$

$$\text{άρα } Q_{S1} = 40 + 8P$$

- Δ2.** Παρατηρούμε ότι με σταθερό το δ το γ της γραμμικής συνάρτησης προσφοράς μειώθηκε, επομένως η προσφορά μειώθηκε κάτι που σημαίνει ότι η τεχνολογία χειροτέρεψε διότι από

τη θεωρία γνωρίζουμε ότι η βελτίωση της τεχνολογίας αυξάνει την προσφορά ενώ η χειροτέρευση της τεχνολογίας μειώνει την προσφορά.

Δ3. Για $P_A=15$: $Q_{S2A}=40$

$$40 = 160 - 4P_2 \Rightarrow 4P_2 = 120 \Rightarrow P_2 = 30$$

καπέλο: $P_2 - P_A: 30 - 15 = 15$

Δ4. Για $P=0$: $Q_D=160$

$$\text{Για } Q=0 : 0 = 160 - 4P \Rightarrow 4P = 160 \Rightarrow P = 40$$

Για $P=10$: $Q_D=120$

Για $P=15$: $Q_D=100$

Για $P=20$: $Q_D=80$

Για $P=0$: $Q_{S1}=40$

Για $P=10$: $Q_{S1}=120$

$$\text{Για } Q=0 : 0 = -80 + 8P \Rightarrow 8P = 80 \Rightarrow P = 10$$

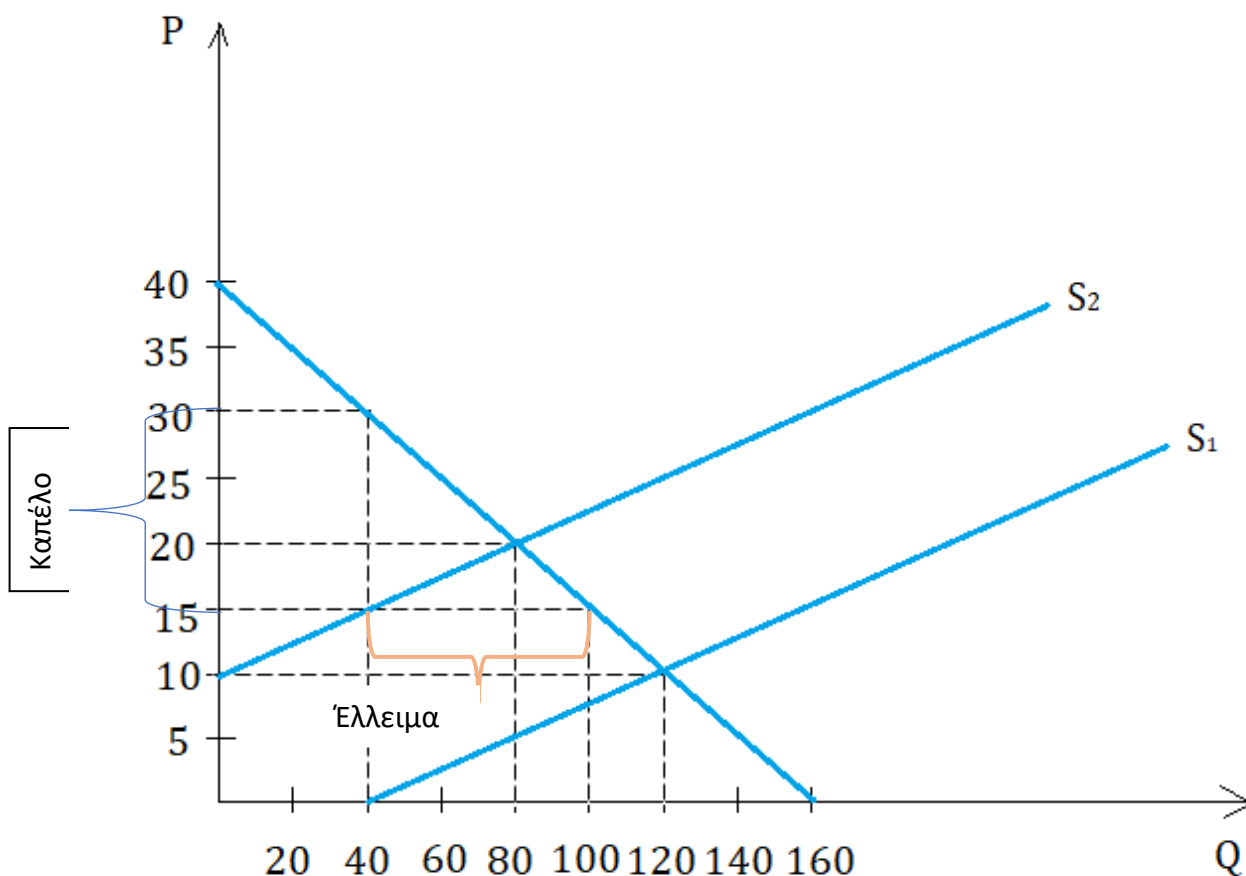
Για $P=15$: $Q_{S2}=40$

Για $P=20$: $Q_{S2}=80$

P	Q _D
0	160
10	120
15	100
20	80
40	0

P	Q _{S1}
0	40
10	120

P	Q _{S2}
10	0
15	40
20	80

Σχόλια:

Θέμα Α

Εξέταση από μεγάλο εύρος της ύλης χωρίς ιδιαίτερες απαιτήσεις που απλά χρειαζόταν καλή γνώση της θεωρίας. Αν και η πρόταση του ερωτήματος β υπάρχει αυτούσια στο σχολικό βιβλίο ενδεχεται η έλλειψη της φράσης "σε απόλυτες τιμές" να προβλημάτισε ορισμένους μαθητές.

Θέμα Β

Αναμενόμενο θέμα θεωρίας από το κεφάλαιο 10

Θέμα Γ

Κλασική άσκηση 7ου κεφαλαίου χωρίς ιδιαίτερες δυσκολίες

Θέμα Δ

Άσκηση 5ου κεφαλαίου με αρκετά απαιτητικό το Δ1. Τα υπόλοιπα 3 ερωτήματα ήταν βατά όμως το Δ3 και το Δ4 απαιτούσαν τη σωστή επίλυση του Δ1 για να απαντηθούν κάτι που ενδέχεται να δυσκόλεψε τους μαθητές.